

ა. პროგრამის დასახელება

სამაგისტრო პროგრამა გენდერის კვლევაში
Master's (MSocSc) Program in Gender Studies

ბ. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია

გენდერის კვლევის მაგისტრი
Master of Social Sciences (MSocSc) in Gender Studies

გ. პროგრამის მოცულობა კრედიტებით

ხარისხის მინიჭების პირობაა 120 კრედიტის (ECTS) დაგროვება სასწავლო კურსებით (80 კრედიტი), კვლევითი სემინართა და პრაქტიკით (10 კრედიტი), სამაგისტრო შრომით (30 კრედიტი).

სწავლის ხანგრძლივობაა 2 აკადემიური წელიწადი (2011 წლის სექტემბერი - 2013 წლის ივნისი), ანუ ოთხი აკადემიური სემესტრი.

დ) სწავლების ენა

სწავლების ენაა ქართული.

თუმცა, პროგრამის წარმატებით დასასრულებლად სტუდენტისთვის აუცილებელია ინგლისური ენის მაღალ დონეზე ფლობა, ვინაიდან სასწავლო მასალის ძირითადი ნაწილი ინგლისურ ენაზეა.

გარდა ამისა, პროგრამის კურიკულუმში შემავალი ზოგიერთი არჩევითი კურსი ინგლისურ ენაზე ტარდება (საერთაშორისო გაცვლითი სტუდენტებისათვის), თუმცა, ქართულენოვანი პროგრამის სტუდენტებს აქვთ უფლება, წერითი დავალებები ქართულ ენაზე შეასრულონ. პროგრამის სტუდენტების თანხმობის/სურვილის შემთხვევაში შესაძლოა, ზოგიერთი სავალდებულო კურსიც ინგლისურ ენაზე ჩატარდეს, თუკი კურსზე დარეგისტრების სურვილს გამოთქვამენ საერთაშორისო გაცვლითი პროგრამის სტუდენტები.

ე) პროგრამის მიზანი

პროგრამა ინტერდისციპლინარულია და მიზნად ისახავს:

- მისცეს სტუდენტებს უახლესი ცოდნა გენდერის, როგორც სოციალური, კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფენომენის შესახებ;
- განუვითაროს მათ კვლევისა და ანალიზის უნარი;

- მოამზადოს ისინი გენდერის საკითხებზე პრაქტიკული მუშაობისათვის.

სამაგისტრო პროგრამა გენდერის კვლევებში არის ამ დარგში პირველი და ერთადერთი სამაგისტრო პროგრამა მთელ კავკასიაში. პროგრამის ჩამოყალიბებას საფუძვლად დაედო მჭიდრო თანამშრომლობა სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრს, რატგერსის უნივერსიტეტსა (აშშ, ნიუ ჯერსი) და ცენტრალური ევროპის უნივერსიტეტის (უნგრეთი, ბუდაპეშტი) გენდერის კვლევის პროგრამებს შორის. გენდერის კვლევების ინტერდისციპლინარული სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს აქვთ უნიკალური შესაძლებლობა, მიიღონ დასავლური სტანდარტების შესაბამისი სამაგისტრო განათლება სოციალურ მეცნიერებებში; შეისწავლონ გენდერული თანასწორობის საკითხები სოციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ჭრილში, ქალთა უფლებების ისტორიული და თანამედროვე ასპექტები, ფემინისტური თეორიები.

ვ) პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

პროგრამაზე მიღებისათვის მოითხოვება:

- ბაკალავრის ხარისხი ან დიპლომი ნებისმიერ სფეროში; სასურველია გარკვეული ცოდნა სოციალურ მეცნიერებებში;
- საერთო სამაგისტრო გამოცდის ჩაბარება;
- სტანდარტული საგანაცხადო დოკუმენტაცია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრატურაში შესვლისათვის;
- სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრის საგანაცხადო ფორმის შევსება. საუნივერსიტეტო მოთხოვნების გარდა ცენტრის საგანაცხადო ფორმაში აუცილებელია მოტივაციის წერილის წარმოდგენა, რომელშიც ასახული იქნება აპლიკანტის სურვილი, მოლოდინი, მოტივაცია და ხედვა, თუ რატომ აბარებს ის კონკრეტულად ამ სპეციალობაზე. დამატებით აპლიკანტს შეუძლია წარმოადგინოს ნებისმერი რელევანტური ინფორმაცია, რომელიც ასახავს მის აქტივობას, კვალიფიკაციის დონეს ან სამუშაო გამოცდილებას სამეცნიერო ან პრაქტიკული საქმიანობის თვალსაზრისით;
- მაგისტრანტს მოეთხოვება ინგლისური ენის ცოდნა სულ მცირე B2 დონეზე. ამ მოთხოვნის შესასრულებლად კანდიდატს შეუძლია წარმოადგინოს შესაბამისი სერტიფიკატი (TOEFL, IELTS, სხვა მათი ეკვივალენტური ტესტები), ან ჩააბაროს უცხო ენაში თსუ-ს ენათა ცენტრის მიერ ორგანიზებული სამაგისტრო მისაღები გამოცდა;
- კანდიდატთა საბოლოო შერჩევა ხდება სპეციალობაში წერითი გამოცდისა და საგანგებოდ შექმნილ კომისიასთან გასაუბრების საფუძველზე. საგამოცდო საკითხებისა და შესაბამისი ბიბლიოგრაფიული რეკომენდაციების ნახვა შეიძლება სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრის ვებგვერდზე. საკითხავი ლიტერატურის ელექტრონული ვერსიის მოთხოვნა შეიძლება ცენტრის ბიბლიოთეკაში.

- გამოცდების ფორმატი და საბოლოო ქულის გამოყვანის სტრუქტურა:
 - ინგლისური ენის ტესტი - B2 დონე (0%)
 - გასაუბრება (60 %)
 - საერთო სამაგისტრო გამოცდა - საკმარისია გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ დადგენილი ბარიერების წარმატებით გადალახვა.

საგამოცდო საკითხები და ბიბლიოგრაფია წარმოდგენილია დამოუკიდებელი ფაილის სახით (დანართი 1).

ზ) სწავლის შედეგი

პროგრამის წარმატებით დასრულების შედეგად სტუდენტი აითვისებს უახლეს ცოდნას გენდერის, როგორც სოციალური, კულტურული, პოლიტიკური და ეკონომიკური ფენომენის შესახებ; შეიძენს გენდერული თვალსაზრისით საინტერესო კვლევითი თუ პრაქტიკული პრობლემების იდენტიფიკაციის უნარსა და მათ გადასაჭრელად საჭირო თეორიულ თუ პრაქტიკულ ინსტრუმენტებს; მიიღებს გენდერთან დაკავშირებულ სოციალურ პრობლემების გადაჭრაზე პრაქტიკული მუშაობის გამოცდილებას; გარდა ამისა, სტუდენტი განივითარებს ზოგადად კვლევისა და ანალიზის უნარს, დებატების კულტურას, აკადემიური წერის, პრეზენტაციისა და ჯგუფური მუშაობის უნარებს; მიიღებს როგორც თვისებრივი, ისე რაოდენობრივი სოციალური კვლევების დაგეგმვისა და ჩატარებისთვის აუცილებელ თეორიულ ცოდნას და გამოცდილებას. სტუდენტს ჩამოუყალიბდება მგრძობელობა სხვადასხვა სახის სოციალური უსამართლობის მიმართ და განუვითარდება / განუმტკიცდება სოციალური სამართლიანობის იდეასთან დაკავშირებული ღირებულებები, აგრეთვე სოციალურ გარდაქმნაზე მიმართული პოლიტიკური და სიმბოლურ-კულტურული ბრძოლის მარეგულირებელი ღირებულებები; მას ასევე განუვითარდება / განუმტკიცდება განსხვავებული აზრისა თუ განსხვავებული ცხოვრების წესის პატივისცემა და ტოლერანტობა; სტუდენტი ასევე განივითარებს შემეცნებითი საქმიანობის მარეგულირებელ ისეთ ღირებულებებს, როგორცაა ცოდნის ძიების პრიორიტეტი, მკვლევრის კეთილსინდისიერება და ობიექტურობა, აზროვნების ღიაობა.

პროგრამის კურსდამთავრებულები კარგად არიან მომზადებულები როგორც პრაქტიკულ სფეროებში დასაქმების, ისე დოქტორანტურაში აკადემიური კარიერის გაგრძელებისათვის. პროგრამის ყოფილი სტუდენტები მუშაობენ საერთაშორისო და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებში, ასევე სამთავრობო უწყებებში ექსპერტებად, მკვლევრებად.

კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტების მიერ ათვისებული ცოდნა და უნარები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ცოდნა და გაცნობიერება	ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარები	ზოგადი / ტრანსფერული უნარები			ღირებულებები
		დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	
- გენდერის კვლევის თეორიული და ფილოსოფიური საფუძვლები - ფემინისტური და „ქვირ“ თეორიები და მათ შორის მიმართებები; - ფემინისტური და ანტიკომოფობიური სოციალური მოძრაობების ისტორია და ახლანდელი მდგომარეობა; - გენდერული უსამართლობის საკითხებზე მომუშავე სამთავრობო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტივობა და სახელმძღვანელო პრინციპები; - გენდერის სამეცნიერო კვლევის ჩატარებისა და დამუშავების ხერხები და სრულფასოვანი სამეცნიერო და ანალიტიკური კვლევის ჩატარება; - გენდერული პერსპექტივის გამოყენება სხვადასხვა სოციალურ-პოლიტიკური საკითხის / პრობლემის ანალიზისას.	- გენდერული უსამართლობის საკითხებზე მომუშავე სამთავრობო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტივობებში მონაწილეობის უნარი; - გენდერული უსამართლობის პრობლემების გადასაწყვეტად მიმართული პროექტების განვითარებისა და ასეთი პროექტების განსახორციელებლად საჭირო ფინანსური თუ ადამიანური რესურსების მობილიზების უნარი; - კვლევითი თუ სოციალური პროექტების განვითარების, მათთვის დაფინანსების მოპოვებისა და მათი განხორციელების უნარი; - სოციალური მეცნიერებების კვლევის მეთოდების ცოდნა და მათი სათანადო გამოყენება გენდერის პრობლემების კვლევისას; - გენდერული პოლიტიკის ანალიზი და პოლიტიკური რეკომენდაციების შემუშავება.	- კრიტიკული აზროვნება; - ქართულ- და ინგლისურენოვანი ტექსტების გაგების და კრიტიკულად აღქმის უნარი; - ანალიზის და სინთეზის უნარები; - რელევანტური ემპირიული მონაცემების შეგროვების, მათი სისტემატიზაციისა და მათ საფუძველზე დასკვნების გაკეთების უნარი; - სამეცნიერო კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და ჩატარების უნარი.	- კვლევის შედეგების წერილობით წარმოდგენის უნარი; - კვლევის შედეგების სათანადო კომპიუტერული პროგრამის გამოყენებით ზეპირი პრეზენტაციის უნარი; - დისკუსიებში და პოლემიკებში ეფექტური მონაწილეობის უნარი; - დებატების წარმართვის უნარი; - ჯგუფში მუშაობის უნარი.	- ქართულ- და ინგლისურ-ენოვანი ტექსტების გაგების და კრიტიკულად აღქმის უნარი; - რელევანტური სამეცნიერო ლიტერატურის მოძიების უნარი; - სამეცნიერო კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვისა და ჩატარების უნარი; - კრიტიკული აზროვნების, ანალიზის და სინთეზის უნარები; - ჯგუფში მუშაობის უნარი.	- სოციალური სამართლიანობა; - პოლიტიკური აქტიურობა და პასუხისმგებლობა; - განსხვავებების აღიარება და პატივისცემა / ტოლერანტობა; - კვლევითი კეთილსინდისიერება; - ობიექტურობა; - აზროვნების ღიაობა და სიახლის მიმართ გახსნილობა; - რეფლექსურობა კვლევაში; - ცოდნის, როგორც ღირებულების გაცნობიერება.

თ) სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები

აღნიშნული შედეგები მიიღწევა იმით, რომ პროგრამის კურიკულუმის კურსები მიმართულია სხვადასხვა შედეგის უზრუნველყოფაზე შედეგების ოთხივე კატეგორიის გათვალისწინებით. კურსების უმრავლესობის დიზაინი ითვალისწინებს სტუდენტებისათვის შესაბამისი თეორიული ცოდნისა და გაცნობიერების გადაცემას; ასევე მათში კვლევის, აკადემიური წერის, ზეპირი კომუნიკაციისა და პრეზენტაციის, აკადემიურ დებატებში მონაწილეობისა და მათი წარმართვის, ჯგუფური მუშაობის უნარების განვითარებას. სახელდობრ, გარდა თეორიული ტექსტების სოლიდური რაოდენობით შესწავლისა, სტუდენტებს მოეთხოვებათ თხზულებების, კრიტიკული რეაქციებისა და რეცენზიების წერა, პრეზენტაციების მომზადება, დისკუსიებში მონაწილეობა, ჯგუფური დავალებების მომზადება.

რამდენიმე კურსი, ისევე, როგორც სამაგისტრო შრომა, ითვალისწინებს სტუდენტების მიერ დამოუკიდებელი კვლევის დაგეგმვას, ჩატარებას, და შედეგების წერილობით წარმოდგენას; ერთი კურსი ითვალისწინებს პრაქტიკული საპროექტო წინადადების მომზადებას; ხოლო სხვა კურსი ითვალისწინებს საჯარო პოლიტიკის ანალიზის ნარკვევების წერას - ეს კურსები უზრუნველყოფს სტუდენტებში თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარის განვითარებას.

რამდენადაც პროგრამის კურიკულუმის შემადგენელი კურსების უმრავლესობა ასე თუ ისე ეხება გედნერული უსამართლობის საკითხებს, ისინი სტუდენტებში ავითარებს სოციალური სამართლიანობის იდეასთან დაკავშირებულ ღირებულებებს, ასევე ღირებულებებს, რომლებიც განსაზღვრავს პოლიტიკურ ანგაჟირებულობას და პასუხისმგებლობას, ანგარიშმგები და გამჭვირვალე საჯარო პოლიტიკის მოთხოვნას. ხოლო უფრო თეორიულად ორიენტირებული კურსები და კურსები, რომლებიც კვლევის მეთოდებისა და უნარების ათვისებაზეა ორიენტირებული, იმავდროულად სტუდენტებს უვითარებს კვლევითი საქმიანობის მარეგულირებელ ღირებულებებს, როგორებიცაა ცოდნის პრიორიტეტი, მკვლევრის კეთილსინდისიერება და ობიექტურობა, კვლევის რეფლექსურობა და მკვლევრის სოციალური პოზიციის პოლიტიკური შედეგების გაცნობიერება და სხვა.

ი) სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

სტუდენტის ცოდნა თითოეული კურსის ბოლოს ფასდება 100-ბალიან სკალაზე.

სტუდენტის ცოდნის შეფასება ყველა კურსში ემყარება ე.წ. მიმდინარე შეფასებას - რაც გულისხმობს იმას, რომ სტუდენტის შეფასებაში გათვალისწინებულია მისი მოსწრება მთელი სემესტრის განმავლობაში.

კურსები მოიცავს შეფასების კომპონენტების დიდ მრავალფეროვნებას: დისკუსია, პრეზენტაცია, შუალედური გამოცდა ან თხზულება, საბოლოო თხზულება, წერილობითი კრიტიკული რეაქციები საკითხავ მასალაზე, წიგნის რეცენზია,

კვლევითი პროექტი, სოციალურ გარდაქმნაზე მიმართული საპროექტო წინადადების შემუშავება, საჯარო პოლიტიკის ანალიზის ნარკვევის შექმნა და სხვა. არც ერთ კურსში დასკვნითი გამოცდის ხვედრითი წილი საბოლოო შეფასებაში არ აღემატება 40%-ს. მხოლოდ სამაგისტრო ნაშრომის შეფასებაა დამოკიდებული ექსკლუზიურად საბოლოო პროდუქტზე.

ცალკეულ კურსებში შეფასების სისტემა აღწერილია შესაბამის სილაბუსებში, რომლებიც მოცემულია დანართების სახით.

კ) პროგრამის სასწავლო გეგმა

სასწავლო კურსების სილაბუსები წარმოდგენილია დამოუკიდებელი ფაილების სახით **(დანართები 1.1-3.7)**.

ქვემოთ მოცემულ ორ ცხრილში წარმოდგენილია პროგრამის სასწავლო გეგმა სავალდებულო და არჩევითი ბლოკების მიხედვით და სემესტრული განაწილების მიხედვით.

ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
 სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
 სამაგისტრო პროგრამა *გენდერის კვლევაში*

ხარისხი: სოციალურ მეცნიერებათა მაგისტრი (MSocSc).

პროგრამის ხანგრძლივობა: 4 სემესტრი (თითო 15 კვირიანი) – 2 კალენდალური წელიწადი.

პროგრამის დასრულების მოთხოვნა: 120 ECTS კრედიტი.

გენდერის კვლევის სამაგისტრო პროგრამის კურიკულუმი, 2014-2015ა.წ.

პირველი (შემოდგომის) სემესტრი

სავალდებულო კურსები - 20 ECTS				
1.1	აკადემიური წერა, პრეზენტაციის უნარები და მონაცემთა ბაზები	30/95	5	ა.რეხვიაშვილი
1.2	შესავალი ფემინისტურ თეორიებში	30/95	5	მ. ბადაშვილი
1.3	სოციალური კვლევის თვისებრივი მეთოდები (ერთად „ევრაზიის და კავკასიის კვლევების“ პროგრამასთან)	30/95	5	თ. ხუნწარია
1.4	ქალთა უფლებების ისტორიული ასპექტები	30/95	5	თ. საბედაშვილი
არჩევითი კურსები - 10 ECTS				
1.4	გენდერული თანასწორობა ეკონომიკურ პოლიტიკაში	30/95	5	ჩ. ჯაში
1.5	გენდერი და ნაციონალური სახელმწიფო	30/95	5	ა. რეხვიაშვილი
1.6	გენდერის სოციალურ-პოლიტიკური თეორია და პრაქტიკა (სოციოლოგიის სამაგისტრო პროგრამიდან)	30/95	5	ლ. გაფრინ-დაშვილი
1.7	საჯარო პოლიტიკის ანალიზი (სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის სამაგისტრო პროგრამიდან)	30/95	5	ნ. მაჭარაშვილი
1.8	ომი და გენდერი – ქალთა მეხსიერება	30/95	5	ე. ნოლაიდელი
1.9	ქალთა უფლებები	30/95	5	ბ. პატარაია
კრედიტების რაოდენობა პირველ სემესტრში:			30	

მეორე (გაზაფხულის) სემესტრი

სავალდებულო კურსები - 5 ECTS				
2.1	ფემინისტური ფილოსოფია	30/95	5	თ. ცხადაძე
არჩევითი კურსები - 25 ECTS				
2.2	აგენტობა, სუბიექტურობა და ცვლილება	30/95	5	მ. ბადაშვილი
2.3	ლიტერატურის ფემინისტური კრიტიკა	30/95	5	ს. ცოფურა-შვილი
2.4	გენდერი და იძულებითი გადაადგილება	30/95	5	ნ. არჯევანიძე
2.5	ქუირ თეორია და პრაქტიკა	30/95	5	ა. რეხვიაშვილი
2.6	გენდერი და ფსიქონალიზი	30/95	5	მ. ჩიტაშვილი
2.7	გენდერულად სენსიტიური საჯარო პოლიტიკა და ადმინისტრირება (სახელმწიფო მართვისა და საჯარო პოლიტიკის სამაგისტრო პროგრამიდან)	30/95	5	ნ. არჯევანიძე
2.8	გენდერი და შრომა	30/95	5	ლ. ქირია
2.9	საბჭოთა კავშირის იტორია („ევრაზიის და კავკასიის კვლევების“ პროგრამიდან)	30/95	5	ტ. ბლოველი
2.10	რევოლუციები და გენდერი	30/95	5	მ. ბარქაია
2.11	გენდერი და განვითარება	30/95	5	თ. საბედაშვილი
2.12	კულტურა და იდენტობები ცვალებად საზოგადოებაში („ევრაზიის და კავკასიის კვლევების“ სამაგისტრო პროგრამასთან ერთად)	30/95	5	ლ. წულაძე
კრედიტების რაოდენობა მეორე სემესტრში:			30	

მესამე (შემოდგომის) სემესტრი

სავალდებულო კურსები - 10 ECTS				
3.1	კვლევითი სემინარი	30/95	5	ნ. არჯევანიძე
3.2	სასწავლო პრაქტიკა	0/125	5	ორგანიზაცია
არჩევითი კურსები - 20 ECTS				

3.3	მასკულინობა და ფემინურობა შუა საუკუნეების ევროპულ კულტურაში	30/95	5	თ. ცოფურაშვილი
3.4	გენდერი ვიზუალურ ხელოვნებაში	30/95	5	ს. ცოფურაშვილი
3.5	განმანათლებლობა, სოციალური მოძრაობა და ქართველი ქალები	30/95	5	ლ.გაფრინდაშვილი
3.6	გენდერი და სოციალისტური სახელმწიფო	30/95	5	ნ. არჯევანიძე
3.7	სექსუალობის ანთროპოლოგია	30/95	5	ენოლაიდელი
3.8	სუბკულტურის სოციოლოგია (ანთროპოლოგიის სამაგისტრო პროგრამიდან)	30/95	5	ლ. წულაძე
კრედიტების რაოდენობა მესამე სემესტრში:			30	

მეოთხე (გაზაფხულის) სემესტრი

4.1	სამაგისტრო ნაშრომი		30	
სულ კრედიტების რაოდენობა სამაგისტრო პროგრამისათვის			120	